

Tabla de materii

PRELIMINARII	1
1. Despre obligații	1
2. Sursa intelectuală	5
3. Definiție	6
4. Terminologie	6
5. Natura juridică	7
6. Tipologie	9
6.1. Obligații complexe	12
6.1.1. Obligații obiectiv complexe	12
6.1.1.1. Obligații conjunctive	13
6.1.1.2. Obligații alternative	13
6.1.1.3. Obligații facultative	14
6.1.2. Obligații subiectiv complexe	14
6.1.2.1. Obligații conjuncte	15
6.1.2.2. Obligații solidare	15
6.1.2.3. Obligații indivizibile	20
Capitolul I. Regimul general al obligațiilor	22
<i>Secțiunea I. Dinamica obligațiilor</i>	<i>22</i>
1. Transformarea obligațiilor	22
1.1. Novația (art. 1609-1614 N.C.C.; art. 1128-1137 C. civ.)	22
1.2. Delegația (art. 1132 și art. 1133 C. civ.)	27
2. Transmiterea obligațiilor	28
2.1. Subrogația personală (art. 1593-1598 N.C.C.; art. 1106-1109 C. civ.)	28
2.2. Cesiunea de creanță (art. 1566-1592 N.C.C.; art. 1391-1398 C. civ.)	33
2.3. Preluarea datoriei (art. 1599-1608 N.C.C.)	41
2.4. Cesiunea contractului (art. 1315-1320 N.C.C.)	44
<i>Secțiunea a II-a. Stingerea obligațiilor în lipsa plății</i>	<i>51</i>
1. Compensația (art. 1616-1623 N.C.C.; art. 1143-1153 C. civ.)	51
2. Confuziunea (art. 1624-1628 N.C.C.; art. 1154-1155 C. civ.)	58
3. Remiterea de datorie (art. 1629-1633 N.C.C.; art. 1138-1142 C. civ.)	61
4. Darea în plată (art. 1492 N.C.C.)	64
5. Imposibilitatea fortuită de executare (art. 1634 N.C.C.; art. 1156 C. civ.)	65
6. Prescripția liberatorie	68
<i>Secțiunea a III-a. Executarea obligațiilor</i>	<i>69</i>
1. Executarea voluntară a obligațiilor	69
1.1. Plata (art. 1469-1515 N.C.C.; art. 1092-1121 C. civ.)	69
2. Executarea silită a obligațiilor	82

2.1. Condiții preliminare ale executării silite _____	82
2.1.1. Titlul executoriu _____	83
2.1.2. Punerea în întârziere a debitorului (art. 1521-1526 N.C.C.; art. 1078-1079 și art. 1081 C. civ.) _____	85
2.2. Formele executării silite _____	89
2.2.1. Executarea silită în natură (art. 1527-1529 N.C.C.; art. 1073 C. civ.) _____	89
2.2.2. Executarea silită prin echivalent _____	92
<i>Secțiunea a IV-a. Drepturile creditorului asupra patrimoniului debitorului</i> _____	95
1. Gajul general și creditorii chirografari (art. 2324 N.C.C.; art. 1718 C. civ.) _____	95
2. Măsurile conservatorii și de protecție a creanței _____	99
2.1. Acțiunea oblică (art. 1560-1561 N.C.C.; art. 974 C. civ.) _____	100
2.2. Acțiunea revocatorie (art. 1562-1565 N.C.C.; art. 975 C. civ.) _____	105
2.3. Acțiunea directă _____	112
Capitolul II. Garantarea obligațiilor _____	116
<i>Secțiunea I. Garanțiile personale</i> _____	118
1. Fideiusiunea (art. 2280-2320 N.C.C.; art. 1652-1684 C. civ.) _____	118
1.1. Sursa intelectuală _____	119
1.2. Tipologie _____	119
1.3. Natura juridică _____	120
1.4. Caracterele juridice _____	121
1.5. Condițiile juridice _____	122
1.6. Efectele juridice _____	125
1.7. Stingerea fideiusiunii _____	131
1.8. Proba _____	132
1.9. Drept tranzitoriu _____	132
1.10. Noul Cod civil _____	132
2. Garanțiile autonome _____	133
2.1. Scrisoarea de garanție _____	134
2.2. Scrisoarea de confort _____	137
<i>Secțiunea a II-a. Garanțiile reale</i> _____	139
1. Garanțiile reale fără deposedare _____	139
1.1. Privilegiile (art. 2333-2342, art. 2425 N.C.C.) _____	139
1.1.1. Natura juridică _____	140
1.1.2. Caracterele juridice ale privilegiilor la plată _____	141
1.1.3. Rangul privilegiilor _____	142
1.1.4. Tipologie _____	144
1.1.5. Tablou general al privilegiilor _____	145
1.1.6. Concursul civil _____	148
1.1.7. Concursul falimentar _____	150
1.1.8. Concurs fiscal _____	151
1.1.9. Stingerea privilegiilor _____	151
1.1.10. Drept tranzitoriu _____	152
1.2. Ipotecile _____	153
1.2.1. Sursa intelectuală _____	154
1.2.2. Caracterele juridice _____	154

1.2.3. Tipologie _____	158
<i>(I) Ipoteca imobiliară (art. 2377-2386 N.C.C.; art. 1746-1814 C. civ.)</i> _____	162
1. Ipoteca imobiliară convențională _____	162
1.1. Caracterele juridice _____	162
1.2. Condițiile juridice speciale _____	164
1.3. Publicitatea ipotecii imobiliare _____	167
1.4. Efectele juridice _____	168
1.5. Realizarea ipotecii imobiliare _____	170
1.6. Stingerea ipotecii imobiliare convenționale (art. 2428 N.C.C.) _____	172
2. Ipoteca imobiliară legală (art. 2386 N.C.C. vs. art. 1753 C. civ.) _____	173
3. Drept tranzitoriu _____	174
<i>(II) Ipoteca mobilă (art. 2387-2477 N.C.C.)</i> _____	175
1. Noțiune _____	175
2. Paralele inegale _____	175
3. Condițiile juridice _____	177
4. Efectele juridice _____	180
5. Realizarea ipotecii mobiliare (art. 2435-2477 N.C.C.) _____	181
6. Stingerea ipotecii mobiliare [art. 2428 alin. (2) N.C.C.] _____	184
7. Drept tranzitoriu _____	184
<i>Secțiunea a III-a. Garanțiile reale cu deposedare</i> _____	185
1. Gajul (art. 2480-2494 N.C.C.; art. 1685-1696 C. civ.) _____	185
1.1. Sursa intelectuală _____	185
1.2. Tipologie _____	186
1.3. Natura juridică _____	186
1.4. Condițiile juridice _____	188
1.5. Efecte juridice _____	192
1.6. Proba _____	194
1.7. Stingerea gajului _____	194
1.8. Drept tranzitoriu _____	195
1.9. Noul Cod civil _____	195
2. Dreptul de retenție (art. 2495-2499 N.C.C.) _____	196
2.1. Natura juridică _____	196
2.2. Condițiile juridice _____	198
2.3. Efecte juridice _____	199
2.4. Stingerea _____	199
2.5. Drept tranzitoriu _____	200
2.6. Noul Cod civil _____	200
Capitolul III. Izvoarele obligațiilor _____	201
<i>Secțiunea I. Faptul juridic licit (cvasi-contractul)</i> _____	202
1. Gestiunea de afaceri (art. 1330-1340 N.C.C.; art. 987-991 C.civ.) _____	204
1.1. Condițiile juridice _____	205
1.2. Efecte juridice _____	208
1.3. Proba _____	209
1.4. Dreptul tranzitoriu _____	210

1.5. Noul Cod civil _____	210
2. Plata nedatorată (art. 1341-1344 N.C.C.; art. 993-997; art. 1092 C.civ) _____	210
2.1. Condiții juridice _____	211
2.2. Efecte juridice _____	213
2.3. Proba _____	215
2.4. Drept tranzitoriu _____	215
2.5. Noul Cod civil _____	216
3. Îmbogățirea fără justă cauză (art. 1345-1348 N.C.C.) _____	216
3.1. Condiții juridice _____	219
3.2. Efecte juridice _____	221
3.3. Proba _____	221
3.4. Drept tranzitoriu _____	221
3.5. Noul Cod civil _____	222
<i>Secțiunea a II-a. Actul juridic unilateral</i> _____	223
<i>Secțiunea a III-a. Contractul</i> _____	228
(I) Aspecte introductive _____	229
1. Noțiune _____	229
2. Terminologie _____	231
3. Sediul materiei _____	232
4. Delimitări _____	233
4.1. Actul de drept public și contractul _____	233
4.1.1. Interferențe _____	234
4.2. Manifestări de voință non-juridice _____	235
5. Sursa intelectuală a teoriei contractului _____	238
5.1. Autonomia de voință _____	239
5.1.1. Individualism modern _____	240
5.1.2. Consecințele juridice ale voinței autonome _____	241
5.1.3. Libertatea contractuală _____	241
5.2. Critica autonomiei de voință _____	242
5.2.1. Pozitivism juridic _____	242
5.2.2. Solidarismul juridic _____	244
5.2.3. Marxism în civil _____	245
5.3. O concluzie _____	247
6. Analiza economică a contractului. Drept nord-american _____	248
(II) Clasificări ale contractelor _____	251
1. Unilateral și bilateral _____	252
2. Patrimonial și nepatrimonial _____	254
3. Contracte numite și contracte nenumite _____	256
4. Contracte consensuale, solemne și reale _____	258
5. Contracte <i>intuitu personae</i> și contracte <i>intuitu rei</i> _____	262
6. Contractul oneros și contractul gratuit _____	263
6.1. Contractul comutativ și contractul aleatoriu _____	263
6.2. Contractul gratuit _____	265
6.2.1. Liberalitățile _____	265
6.2.1.1. Subspecii _____	266
6.2.1.2. Excluderi _____	269

6.2.2. Contractele dezinteresate _____	271
6.2.2.1 Excluderi _____	272
7. Contracte cu executare continuă și acte cu executare <i>uno actu</i> _____	274
(III) Formarea contractului _____	274
1. Negocieri contractuale _____	275
1.1. Comportament prescris legal la negocieri _____	277
1.2. Antecontracte _____	280
1.2.1. Pactul de opțiune (art. 1278 N.C.C.) _____	280
1.2.2. Promisiunea de a contracta (art. 1279 N.C.C.) _____	282
1.2.3. Pactul de preferință _____	289
2. Schimbul defazat de consimțăminte _____	291
2.1. Oferta de a contracta _____	291
2.2. Acceptarea ofertei de a contracta _____	299
3. Momentul încheierii contractului _____	301
4. Interpretarea contractului _____	302
(IV) Structura contractului _____	307
1. Liminarii _____	307
1.1. Sediul materiei _____	307
1.2. Terminologie _____	308
2. Capacitatea de a contracta _____	310
3. Consimțământul _____	312
3.1. Principiile voinței juridice _____	313
3.1.1. Principiul libertății contractuale (art. 1169 N.C.C.) _____	313
3.1.1.1. Ordinea publică _____	314
3.1.1.2. Bunele moravuri _____	315
3.1.2. Regula preeminenței voinței reale _____	317
3.2. Calitățile juridice ale voinței reale _____	320
3.2.1. Voința internă trebuie să fie liberă și conștientă _____	320
3.2.2. Voința internă trebuie să fie animată de intenția de a produce efecte juridice _____	322
3.2.3. Voința juridică internă trebuie să fie exteriorizată _____	323
4. Viciile de consimțământ _____	325
4.1. Liminarii _____	325
4.1.1. Sediul legal _____	325
4.2. Eroarea _____	326
4.2.1. Noțiuni _____	326
4.2.2. Clasificare _____	326
4.2.2.1. Eroarea obstacol _____	327
4.2.2.2. Eroarea indiferentă _____	328
4.2.2.3. Eroarea - viciu de consimțământ _____	330
4.2.2.4. Eroarea de fapt și eroarea de drept _____	332
4.2.2.5. Eroarea scuzabilă _____	333
4.2.3. Structura erorii _____	334
4.2.4. Condițiile juridice ale erorii _____	334
4.2.5. Proba erorii _____	336
4.2.6. Sancțiunea erorii _____	336
4.3. Dolul (art. 1214-1215 N.C.C.) _____	337
4.3.1. Noțiuni _____	337

4.3.2. Domeniul de aplicare a dolului	338
4.3.3. Clasificare	338
4.3.4. Structura dolului	339
4.3.5. Condițiile juridice ale dolului	340
4.3.6. Proba dolului	342
4.3.7. Sancțiunea dolului	342
4.4. Violența (art. 1216-1220 N.C.C.)	343
4.4.1. Noțiune	343
4.4.2. Clasificări	344
4.4.3. Structura violenței	347
4.4.4. Condițiile juridice ale violenței	349
4.4.5. Proba violenței	349
4.4.6. Sancțiunea violenței	349
4.5. Leziunea (art. 1221-1224 N.C.C.)	350
4.6. Paralelă între viciile de consimțământ	355
5. Obiectul contractului	355
5.1. Sediul materiei	355
5.2. Noțiune	356
5.3. Condițiile de validitate ale obiectului	357
5.3.1. Efectivitatea obiectului	357
5.3.2. Liceitatea obiectului	360
5.3.3. Valoarea obiectului	361
6. Cauza contractului	362
6.1. Sediul materiei	363
6.2. Noțiune și distincții	363
6.2.1. Cauză eficientă și cauza finală	363
6.2.2. Cauza abstractă și cauza concretă	366
6.3. Opinii despre cauza contractului	368
6.4. Condițiile de validitate ale cauzei	370
6.4.1. Realitatea cauzei	370
6.4.2. Liceitatea cauzei	372
6.5. Domeniul de aplicare a cauzei	373
6.6. Proba cauzei	374
6.7. Utilitatea cauzei	375
(V) Forma și formalitățile contractului	375
1. Forma contractului – element structural	377
1.1. Principiul consensualismului	378
1.2. Excepții de la consensualism	378
1.2.1. Actul autentic	379
1.2.2. Actul manuscris	382
1.3. Principiului echipolenței formei	383
1.4. Regula simetriei formei (art. 1243 N.C.C.)	383
2. Forma contractului – mijloc de probă	384
3. Formalități care fortifică eficiența contractului	385
4. Variațiuni de forme și formalități ale contractului	388
4.1. Formalismele informative	389
4.2. Formalități și forme de abilitare	390
4.3. Forme și formalități de control	391
4.4. Formalități de înregistrare administrativă și fiscală	392

(VI) Modalitățile contractului	392
1. Termenul	395
1.1. Noțiune	395
1.2. Sediul materiei	396
1.3. Clasificări	396
1.3.2. Termenul cert și termenul incert	398
1.3.3. Termenul suspensiv și termenul extinctiv	398
1.4. Interpretarea termenului	400
2. Condiția	400
2.1. Noțiune	400
2.2. Sediul materiei	401
2.3. Clasificări	402
2.3.1. Condițiile cazuale, mixte și condițiile potestative	402
2.3.2. Condiția suspensivă și condiția rezolutorie (art. 1400-1401 N.C.C.)	403
2.3.3. Condiția pozitivă și condiția negativă (art. 1404 N.C.C.)	404
2.4. Cerințele condiției (art. 1402 N.C.C.)	404
2.5. Regulile care guvernează realizarea condiției (art. 1404-1406 N.C.C.)	405
2.6. Efectele condiției (art. 1407 N.C.C.)	407
2.6.1. Condiția suspensivă	407
2.6.2. Condiția rezolutorie	409
3. Sarcina	409
(VII) Nulitatea contractului	411
1. Preliminarii la teoria nulității	413
1.1. Sediul materiei	413
1.2. Funcțiile nulității	414
1.3. Delimitarea nulității de alte cauze de ineficiență	415
1.3.1. Caducitatea	415
1.3.2. Rezoluțiunea	416
1.3.3. Inopozabilitatea	417
1.3.4. Revocarea	417
1.3.5. Reducțiunea	418
1.4. Terminologie	418
1.4.1. Actul inexistent	418
1.4.2. Actul putativ	419
1.4.3. Resciziunea	420
1.4.4. Nulitatea de drept și nulitatea judiciară	420
2. Clasificări	421
2.1. Nulitatea expresă și nulitatea virtuală (art. 1253 N.C.C.)	421
2.2. Nulitatea totală și nulitatea parțială (art. 1255-1256 N.C.C.)	422
2.3. Nulitate de fond și nulitate de formă	423
2.4. Nulitatea judiciară și nulitatea amiabilă [art. 1246 alin. (3) N.C.C.]	423
2.5. Nulitatea absolută și nulitatea relativă	424
3. Teorii despre nulitate	428
4. Atitudini posibile în fața nulității	430

4.1. Modalități de invocare a sancțiunii nulității	430
4.1.1. Acțiunea în nulitate	430
4.1.2. Excepția de nulitate	432
4.2. Modalități de îndreptare a cauzelor de nulitate	433
4.2.1. Refacerea (art. 1259 N.C.C.)	433
4.2.2 Confirmarea (art. 1262-1265 N.C.C.)	434
4.2.2.1. Diferențieri	437
4.2.3. Conversiunea (art. 1260 N.C.C.)	438
5. Efectele nulității	439
5.1. Principiul desființării retroactive a actului nul	440
5.2. Principiul desființării actelor subsecvente unui contract nul	441
5.3. Principiul restabilirii situației anterioare încheierii unui contract nul	443
(VIII) Efectele contractului	445
1. Principiul forței obligatorii a contractului	449
1.1. Sursa intelectuală a forței obligatorii	450
1.2. Sursa tehnică a forței obligatorii	452
1.3. Consecințele tehnice ale forței obligatorii	453
1.3.1. Impreviziunea (art. 1271 N.C.C.)	455
1.3.2. Denunțarea unilaterală a contractului (art. 1276-1277 N.C.C.)	459
2. Regula relativității	461
2.1. Sferă de aplicare	462
2.2. Importanța practică	463
2.3. Părțile contractante	463
2.4. Terții	467
2.5. Avânzii-cauza	468
2.5.1. Succesorii singulari și creditorii chirografari	469
2.6. Excepții de la regula res inter alios acta	472
2.6.1. Promisiunea faptei altuia (art. 1283 N.C.C.)	473
2.6.2. Stipulația pentru altul (art. 1284-1288 N.C.C.)	476
3. Principiul opozabilității contractului	479
3.1. Sediul materiei	479
3.2. Noțiunea și efectivitatea principiului	480
3.3. Evoluții doctrinale	483
3.4. Opozabilitatea instrumentului și opozabilitatea operațiunii juridice	484
3.5. Cinematica principiului opozabilității	485
3.6. Cunoașterea și publicitatea contractului	486
3.7. Simulația (art. 1289-1294 N.C.C.; art. 1175 C.civ.)	489
3.7.1. Condițiile simulației	492
3.7.2. Proba simulației	493
3.7.3. Efectele simulației	494
3.7.4. Principiile regimului interimar al simulației	495
3.7.5. Acțiunea în simulație	500
3.7.6. Aplicații	501

(IX) Sancțiunea neexecutării contractului	511
1. Neexecutarea fortuită și riscul contractual (art. 1557 N.C.C.)	512
2. Excepția de neexecutare a contractului (art. 1556 N.C.C.)	515
3. Rezoluțiunea contractului (art. 1549-1553 N.C.C.)	518
4. Reducerea prestațiilor (art. 1551 N.C.C.)	526
5. Răspunderea civilă contractuală	527
5.1. Delimitări	527
5.2. Non-cumulul răspunderilor civile	530
5.3. Specii de răspundere contractuală	532
5.4. Condițiile angajării răspunderii contractuale	535
5.4.1. Faptul ilicit	536
5.4.2. Vinovăția	537
5.4.3. Prejudiciul și evaluarea sa	537
5.4.3.1. Evaluarea legală	538
5.4.3.2. Clauza penală	538
5.4.3.3. Evaluarea judiciară	541
5.4.4. Raportul de cauzalitate	542
5.5. Exonerări	543
5.6. Convențiile asupra răspunderii contractuale	544
<i>Secțiunea IV. Răspunderea civilă delictuală</i>	<i>546</i>
1. Sursa intelectuală	548
1.1. Dreptul străbunilor	549
1.2. Codul civil român aplicat din 1865	556
1.3. Explicații date temeiurilor răspunderii	556
1.3.1. Riscul	559
1.3.2. Teoria garanției	562
2. Definiție	564
3. Funcțiile și principiile răspunderii civile	564
3.1. Funcția reparatorie	565
3.2. Funcția normativă	567
4. Sistemul răspunderii civile în noul Cod civil	568
5. Drept tranzitoriu	571
6. Elemente comune necesare angajării răspunderii delictuale	571
6.1. Dauna civilă	571
6.1.1. Clasificări	575
6.1.2. Condițiile juridice ale daunei	581
6.2. Raportul de cauzalitate	582
6.2.1. Echivalența condițiilor	584
6.2.2. Cauza adecvată	586
6.2.3. Cauze străine. Exonerări	587
6.2.3.1. Forța majoră	587
6.2.3.2. Cazul fortuit	590
6.2.3.3. Fapta terțului	595
6.2.3.4. Fapta victimei	599
7. Specii de răspundere delictuală	606
7.1. Răspunderea pentru fapta proprie (art. 1357-1371 N.C.C.; art. 998-999 C. civ.)	606
7.1.1. Capacitatea delictuală	607
7.1.2. Vinovăția civilă	612

7.1.2.1. Terminologie	613
7.1.2.2. Tipologie	614
7.1.2.3. Criteriul de stabilire a vinovăției	616
7.1.2.4. Importanța distincției între vinovății	617
7.1.3. Fapta ilicită	620
7.1.3.1. Terminologie	620
7.1.3.2. Tipologie	620
7.1.3.2.1. Abuzul de drept	625
7.1.3.2.2. Inconveniente anormale de vecinătate	627
7.1.3.3. Cazuri justificative. Exonerări	628
7.1.3.3.1. Legitima apărare (art. 1360, 1362 N.C.C.)	628
7.1.3.3.2. Starea de necesitate (art. 1361, art. 1362 N.C.C.)	631
1354 versus 1361	635
7.1.3.3.3. Autorizarea și ordinul de natură legală (art. 1364 N.C.C.)	636
7.2. Răspunderea pentru fapta altuia (art. 1372-1374 N.C.C.; art. 1000 C. civ.)	639
7.2.1. Răspunderea pentru fapta minorului sau a interzisului judecătoresc	640
7.2.2. Răspunderea comitentului pentru fapta prepusului său	645
7.3. Răspunderea pentru lucruri (art. 1375-1380 N.C.C.; art. 1000 alin. (1), art. 1001 și art. 1002 C. civ.)	652
7.3.1. Răspunderea pentru daunele cauzate de lucruri în general	653
7.3.2. Actio de effusis et dejectis (art. 1379 N.C.C.)	661
7.3.3. Răspunderea pentru daunele cauzate de animale	662
7.3.4. Răspunderea pentru daunele cauzate de ruina construcției	664
8. Repararea daunei	666
8.1. Mijloace de reparație	667
8.1.1. Întinderea reparației	668
8.1.2. Asigurarea de răspundere civilă (art. 2223-2226 N.C.C.)	671
8.2. Autoritatea hotărârii penale în materia răspunderii civile	673
Index alfabetic pe materii	677
Abrevieri	683